

## **Informacja na temat kluczowych zmian wprowadzonych nową ustawą Prawo wodne dla organów administracji samorządowej**

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w dniu 20 lipca 2017 r. uchwalił nową ustawę - Prawo wodne. Niektóre regulacje prawne zawarte w tej ustawie stanowią kontynuację dotychczasowych zasad gospodarowania wodami. Jedną z takich zasad jest zasada zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. Podstawowe zasady ochrony wód, jakie zaprezentowano w nowej ustawie - Prawo wodne również pozostały bez zmian. Natomiast głębokiej reformie poddano system zarządzania zasobami wodnymi. Nowe Prawo wodne wdraża zasadę zlewniowego gospodarowania wodami. Utworzona zostanie jednostka odpowiedzialna za gospodarowanie wodami, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP), która będzie wykonywała prawa właścicielskie do wód, w odniesieniu do podziału hydrograficznego Polski, a nie w odniesieniu do podziału administracyjnego kraju. Wymagania, w tym zakresie nakłada na państwo członkowskie UE, Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn. zm. - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275), - Ramowa Dyrektywa Wodna. Niezwykle istotnym dla realizacji zasady zlewniowego gospodarowania wodami jest powierzenie PGW WP kompetencji do wydawania zgód wodnoprawnych. Zatem po wejściu w życie postanowień nowego Prawa wodnego wydanie pozwolenia wodnoprawnego, przyjęcia zgłoszenia wodnoprawnego, przeprowadzenie oceny wodnoprawnej oraz wydanie decyzji dotyczącej zwolnienia z zakazów obowiązujących na obszarach szczególnego zagrożenia należy do kompetencji PGW WP.

W strukturze organizacyjnej PGW WP jest wydzielony Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW), którym kieruje Prezes Wód Polskich. W sprawach orzecznictwa administracyjnego Prezes Wód Polskich wykonuje funkcje organu odwoławczego, w odniesieniu do decyzji wydawanych przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Zachowany został podział na regiony wodne, jednakże ustawa określa jedenaście regionalnych zarządów gospodarki wodnej z siedzibami w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu. Organami regionalnych zarządów gospodarki wodnej będą dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w szczególności będą wydawać pozwolenia wodnoprawne, oceny wodnoprawne oraz decyzje dotyczące zwolnień z zakazów obowiązujących na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Ustawa określa w strukturze organizacyjnej Wód Polskich zarządy zlewni, których siedziby w przyporządkowaniu do regionów wodnych zostaną określone w statucie PGW WP. Nowe Prawo wodne powierza dyrektorom zarządów zlewni kompetencje do wydania pozwoleń wodnoprawnych, w zakresie podobnym, jak wcześniej realizowany przez starostów. Prawo wodne przewiduje również utworzenie nadzorów wodnych, których siedziby również określi statut PGW WP, a praca w tych jednostkach będą kierować, kierownicy nadzorów wodnych. Nadzory wodne będą właściwe w sprawach przyjmowania zgłoszeń wodnoprawnych. Rolą nadzorów wodnych będzie również przyjmowanie wniosków o wydanie innego rodzaju zgód wodnoprawnych i przekazywanie ich do właściwych jednostek w strukturze PGW WP. Dodatkowo Prezes Wód Polskich będzie obowiązany uzgadniać z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej decyzje podejmowane w zakresie kluczowych zadań w gospodarce wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru planistycznego i inwestycyjnego. Zadania związane z planowaniem w gospodarce wodami będą realizowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Jednocześnie minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie wykonywał zadania nadzorcze i kontrolne, w stosunku do PGW WP, a w szczególności będzie organem właściwym do wydawania zgód wodnoprawnych dla PGW WP. Do kompetencji ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej należeć będzie wydawanie Prezesowi PGW WP wytycznych i poleceń, a także żądania informacji o sposobie realizacji zadań, w szczególności inwestycji w gospodarce wodnej. W ramach sprawowanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nadzoru

nad PGW WP będzie obejmował ustawową podstawę do sporządzenia oceny okresowej Prezesa PGW WP oraz rocznej oceny działalności PGW WP.

Nowa ustawa - Prawo wodne stanowi, że prawa właścicielskie, w stosunku do wód płynących oraz gruntów pod tymi wodami, stanowiących własność Skarbu Państwa będą wykonywane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej. Natomiast inne mienie Skarbu Państwa związane z gospodarką wodną pozostanie w gestii starostów lub jednostek albo podmiotów, którym to mienie zostało lub zostanie powierzone. Natomiast wody stojące, wody w rowach i stawach, które nie są napełniane w ramach usług wodnych będą stanowić własność właściciela nieruchomości.

Jedną z głównych zmian w gospodarowaniu wodami będzie ustanowiony nową ustawą - Prawo wodne system finansowania gospodarki wodnej. Przede wszystkim ma się on opierać na realizacji zasady zwrotu kosztów usług wodnych, która jest jedną z głównych zasad przyjętych przez Ramowa Dyrektywę Wodną. Prawo wodne wprowadza opłaty za korzystanie z wód za usługi wodne. Usługą wodną jest w szczególności pobór wód podziemnych oraz wód powierzchniowych oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi. Opłatami za usługi wodne objęte jest również odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do wód. Opłata, co do zasady ma być ponoszona w formie opłaty stałej i opłaty zmiennej. Opłata ta będzie naliczana przez pracownika PGW WP i doręczana w formie informacji, od której będzie służył środek odwoławczy - reklamacja. W przypadku uznania reklamacji, podmiotowi będzie doręczana informacja zawierająca skorygowaną wysokość opłaty, zgodnie z wniesioną reklamacją. Jeżeli reklamacja nie zostanie uznana PGW WP będzie obowiązane do wydania decyzji administracyjnej w tej sprawie. Decyzja ta będzie podlegała kontroli przez sądy administracyjne. Jeżeli korzystanie z wód w ramach usług wodnych będzie realizowane bez wymaganego prawem pozwolenia wodnoprawnego lub z przekroczeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, podmiot będzie obowiązany do uiszczania opłaty podwyższonej.

Nowe Prawo wodne likwiduje podział na urządzenia melioracji wodnych podstawowych i urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, natomiast pojęcie urządzeń melioracji wodnych będzie w dalszym ciągu odnosić się do urządzeń wodnych służących poprawie stosunków wodnych w celu polepszenia produktywności gleby. Zgodnie z ustawą urządzeniami melioracji wodnych będą:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 2) drenowania,
- 3) rurociągi,
- 4) stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych,
- 5) ziemne stawy rybne,
- 6) groble na obszarach nawadnianych,
- 7) systemy nawodnień grawitacyjnych,
- 8) systemy nawodnień ciśnieniowych.

Nadzór nad planowaniem, wykonywaniem i utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych nowe - Prawo wodne powierza PGW WP. Prowadzenie ewidencji urządzeń melioracji wodnych, zmeliorowanych gruntów również będzie należeć do PGW WP.

W kompetencji starostów pozostaje: nadzór nad spółkami wodnymi, stwierdzenie przejścia do zasobu nieruchomości gruntów oraz urządzeń wodnych lub ich części oraz ich wykreślenie z tego zasobu, gospodarowanie innym mieniem (grunty niepokryte śródlądowymi wodami płynącymi) związanym z gospodarką wodną stanowiącym własność Skarbu Państwa oraz dochodzi wykonywanie prawa pierwokupu (w imieniu Skarbu Państwa) w przypadku sprzedaży gruntów pod śródlądowymi wodami stojącymi. Natomiast nadzór nad związkami spółek wodnych będzie należał do kompetencji wojewodów. Wojewodowie przejmą od marszałków województw magazyny przeciwpowodziowe i będą je prowadzić. Ponadto wojewodowie będą wykonywać kompetencje organu właściwego w sprawach ustanawiania, w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochrony bezpośredniej i ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Nowe Prawo wodne przewiduje również, że wojewodowie będą wykonywać kompetencje organu właściwego w sprawach wydawania rozstrzygnięć o odszkodowaniach za szkody, które nie są następstwem

uprawnień wykonywanych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego albo zgłoszenia wodnoprawnego. O odszkodowaniach powstałych w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z wymienionych zgód wodnoprawnych będą orzekać organy właściwe w sprawach ich wydawania. Decyzje dotyczące odszkodowań będą decyzjami ostatecznymi, od których nie będą przysługiwały administracyjne środki odwoławcze lecz powództwo do sądu powszechnego.

Z up. STAROSTY  
*Marcel M...*  
Naczelnik Wydziału Środowiska  
Budownictwa i Inwestycji